

**Regulamin
realizacji Programu „Opieka wytchnieniowa- edycja 2023”
przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mrągowie .**

**§ 1
Postanowienia ogólne**

1. Regulamin określa zasady realizacji Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa- edycja 2023”, którego podstawą prawną jest art. 7 ust. 5 oraz art. 13 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1787 ze zm.) zwany dalej „Programem”.
2. Program finansowany jest ze środków Funduszu Solidarnościowego.
3. Program realizowany będzie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mrągowie zwany w dalszej części Regulaminu „GOPS”.
4. Głównym celem Programu realizowanego na terenie Gminy Mrągowo będzie wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami niepełnosprawnymi posiadającymi:
 - a) orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo
 - b) orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem wymienionym w lit. a, zgodnie z art.5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 100).
- poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej.
5. Usługi opieki wytchnieniowej przysługują w przypadku zamieszkiwania członka rodziny lub opiekuna, o których mowa w ust. 4, we wspólnym gospodarstwie domowym z osobą niepełnosprawną i sprawowania całodobowej opieki nad osobą niepełnosprawną.
6. Program będzie realizowany w formie pobytu dziennego, w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej.
7. Usługa opieki wytchnieniowej ma za zadanie odciążyć członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami niepełnosprawnymi poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnieniu czasowego zastępstwa, jak również zapewnieniu opiekunom czasu na odpoczynek i regenerację oraz na załatwienie niezbędnych spraw.
8. Planowane jest objęcie usługami opieki wytchnieniowej w ramach programu 10 uczestników-rodziców/opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami niepełnosprawnymi posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności wydane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej

oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r. poz.100) albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionego.

9. Przyznając usługi opieki wytchnieniowej bierze się pod uwagę stan zdrowia i sytuację życiową uczestników Programu. Uwzględnia się potrzeby członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobą niepełnosprawną, która stale przebywa w domu, tj. nie korzysta z ośrodka wsparcia lub placówek pobytu całodobowego, np. ośrodka szkolno-wychowawczego czy internatu.

10. Zaplanowano realizację Programu w okresie od 15.03.2023r. do 31.12.2023r. dla 10 uczestników w wymiarze 1512 godzin do realizacji Programu „Opieka wytchnieniowa”.

11. W celu rzetelnej kwalifikacji uczestników Programu został wprowadzony pomiar ograniczeń w codziennym funkcjonowaniu oraz zakres niezbędnego wsparcia. Ocena ograniczeń w codziennym funkcjonowaniu oraz zakres niezbędnego wsparcia jest dokonywana na podstawie danych zawartych w Karcie pomiaru niezależności funkcjonalnej wg zmodyfikowanych kryteriów oceny - Skali FIM, **stanowiącej załącznik nr 2 do Regulaminu**, którą wypełnia lekarz rodzinny/lekarz rehabilitacji medycznej /fizjoterapeuta/ pielęgniarka . Jeśli wynik takiego badania wyniesie od 18 do 75 punktów (wg zmodyfikowanej punktacji), wówczas usługa opieki wytchnieniowej w pierwszej kolejności powinna trafić do członka rodziny lub opiekuna sprawującego bezpośrednią opiekę nad taką osobą niepełnosprawną. Karta pomiaru niezależności funkcjonalnej wg zmodyfikowanych kryteriów oceny nie jest dokumentem obowiązkowym, jednak w przypadku dużej liczby zgłoszeń uczestnicy Programu posiadający tę Kartę będą mieć zapewniony dostęp do usługi opieki wytchnieniowej w pierwszej kolejności.

12. Warunkiem przystąpienia do Programu będzie złożenie:

- a) karty zgłoszenia do Programu „ Opieka wytchnieniowa- edycja 2023”, **załącznik nr 1 do Regulaminu**
- b) dokumentów potwierdzających niepełnosprawność osoby, która ma być objęta usługami (orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, orzeczenie lekarza orzecznika ZUS o całkowitej niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji lub orzeczenie równoważne),
- c) karty pomiaru niezależności funkcjonalnej wg zmodyfikowanych kryteriów oceny - Skali FIM, **załącznik nr 2 do Regulaminu**
- d) oświadczenia członka rodziny lub opiekuna o sprawowaniu całodobowej opieki oraz zamieszkiwaniu we wspólnym gospodarstwie domowym z osobą niepełnosprawną **załącznik nr 5 do Regulaminu**
- e) klauzuli informacyjnej RODO, **załącznik nr 6 do Regulaminu**
- f) klauzuli informacyjnej RODO Ministra Rodziny i Polityki Społecznej, **załącznik nr 7 do Regulaminu**

13.W sytuacji sprawowania bezpośredniej opieki nad więcej niż jedną osobą z niepełnosprawnością, Opiekun osoby niepełnosprawnej wypełnia odrębnie dla każdej z tych osób dokumenty wymienione w § 1 ust. 12.

14. Do udziału w Programie kwalifikuje pracownik socjalny GOPS.

15. Nabór osób chętnych do udziału w Programie jest prowadzony w sposób ciągły do wyczerpania liczby miejsc i limitu godzin. Potrzeba objęcia pomocą w formie opieki wytnieniowej może zostać złożona pisemnie, osobiście, za pośrednictwem poczty tradycyjnej. Osoby zgłoszone do Programu po wyczerpaniu liczby miejsc i limitu godzin zostaną wpisane na listę rezerwową. W przypadku rezygnacji osoby zakwalifikowanej do Programu będzie zapraszana kolejna osoba z listy rezerwowej.

16. O udziale w Programie decyduje kolejność zgłoszeń oraz pierwszeństwo udziału mają uczestnicy, którzy z „Kartą zgłoszenia do Programu Opieka wytnieniowa – edycja 2023” złożą „Kartę pomiaru niezależności funkcjonalnej według zmodyfikowanych kryteriów oceny - Skali FIM”, stanowiącą **załącznik numer 2 do Regulaminu**. Jeśli wynik takiego badania wyniesie od 18 do 75 punktów wówczas usługa opieki wytnieniowej w pierwszej kolejności trafi właśnie do uczestnika sprawującego bezpośrednią opiekę nad taką osobą niepełnosprawną.

17. Złożenie dokumentów wymienionych w § 1 ust. 12 nie jest równoznaczne z zakwalifikowaniem do udziału w Programie.

18. GOPS powiadomi wnioskodawcę telefonicznie o zakwalifikowaniu bądź odmowie zakwalifikowania do Programu.

19. Osoba zakwalifikowana do Programu - członek rodziny lub opiekun, którzy wskażą wybraną przez siebie osobę na świadczenie usługi opieki wytnieniowej, będzie zobowiązany do złożenia oświadczenia dotyczącego wyboru osoby świadczącej usługę opieki wytnieniowej. Przy czym wskazany opiekun musi spełniać warunki określone w § 2 ust. 2. i ust. 4. Oświadczenie stanowi **będzie załącznik nr 4 do Regulaminu**.

20. Uczestnik Programu zobowiązany jest aktualizować kartę zgłoszenia do Programu w każdym przypadku zmiany danych w niej zawartych.

§2

Zakres i realizacja usług opieki wytnieniowej

1. Zakres usługi opieki wytnieniowej w ramach pobytu dziennego obejmuje:

- 1) udzielanie pomocy w podstawowych czynnościach życiowych, w miarę potrzeby pomocy w ubieraniu się;
- 2) czynności żywieniowe:
 - a) przygotowanie posiłków z uwzględnieniem zalecanej diety;
 - b) pomoc w spożywaniu posiłków lub karmienie osoby, o ile wymaga tego stan zdrowia.
- 3) usługi higieniczno-pielęgnacyjne;
 - a) toaleta podopiecznego (mycie ciała, mycie głowy, pielęgnacja jamy ustnej, pielęgnacja włosów, pomoc przy kąpieli, golenie, higiena paznokci rąk i nóg, czyszczenie protez zębowych),
 - b) pomoc przy ubieraniu się, zmiana bielizny osobistej i pościelowej;
 - c) prześcielenie łóżka,

- d) pomoc przy załatwianiu potrzeb fizjologicznych (odprowadzenie do toalety lub zakładanie i zmiana pielucho-majtek z uwzględnieniem czynności zapobiegających powstawaniu odleżyn i odparzeń),
- e) wykonywanie czynności pielęgnacyjnych (układanie chorego w łóżku i pomoc przy zmianie pozycji ciała, opróżnianie cewnika, podawanie leków, stosowanie okładów i kompresów, oklepywanie, mierzenie temperatury ciała, tętna, ciśnienia, wykonywanie inhalacji- z wykorzystaniem własnego sprzętu medycznego Osoby.);
- 4) pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych;
- 5) utrzymywanie w czystości najbliższego otoczenia osoby;
- 6) zapewnienie kontaktów z otoczeniem:
 - a) pomoc w zaspokajaniu potrzeb kulturalnych, podtrzymywanie indywidualnych zainteresowań,
 - b) czytanie prasy i książek – (stosownie do potrzeb i możliwości osoby);
 - c) pomoc w organizowaniu czasu wolnego oraz w kontaktach z najbliższym otoczeniem i środowiskiem lokalnym (w tym towarzyszenie podczas spacerów);
 - d) pomoc w zaspokajaniu potrzeb duchowych;

2. Usługi opieki wytechnieniowej mogą świadczyć:

- 1) osoby posiadające dyplom potwierdzający uzyskanie kwalifikacji w zawodzie asystent osoby niepełnosprawnej (Zawód /pielęgniarka lub innym, zapewniającym realizację usługi opieki wytechnieniowej w zakresie adekwatnym do indywidualnych potrzeb osoby niepełnosprawnej (wynikających z Karty zgłoszenia, załącznik nr 1 do Regulaminu)
- 2) osoby posiadające, co najmniej 6-miesięczne udokumentowane doświadczenie w udzielaniu bezpośredniej pomocy/opieki osobom niepełnosprawnym, w tym np. doświadczenie zawodowe, udzielanie wsparcia osobom niepełnosprawnym w formie wolontariatu itp.

3. Posiadanie doświadczenia, o którym mowa w ust.2 pkt. 2), powinno zostać udokumentowane pisemnym oświadczeniem podmiotu, który zlecał udzielanie bezpośredniej pomocy osobie niepełnosprawnej. Przez podmiot, należy rozumieć osobę fizyczną, która zleciła udzielenie bezpośredniej pomocy osobie niepełnosprawnej lub opiekuna prawnego. Przez zlecenie należy rozumieć, nie tylko umowy cywilnoprawne ale również umowy o pracę.

4. Umożliwia się osobie niepełnosprawnej lub członkom rodziny/opiekunom sprawującym bezpośrednią opiekę nad osobą niepełnosprawną samodzielny wybór osoby, która będzie świadczyć usługę opieki wytechnieniowej pod warunkiem, że osoba wskazana spełnia przynajmniej jeden z warunków, o których mowa w §2 ust. 2 pkt. 1) i 2).

5. Nie jest dopuszczalnym wskazanie na opiekuna świadczącego usługę opieki wytechnieniowej: członka rodziny, w szczególności: rodzica i dziecka, rodzeństwa, wnuka/wnuczki, dziadka/babci, teścia/teściowej, macochy/ojczyma; jak również opiekuna lub osoby faktycznie zamieszkujące razem z uczestnikiem Programu.

6. W ramach Programu w 2023 r. limit godzin dla jednej osoby wynosi nie więcej niż 240 godzin.

7. Limit, o którym mowa w ust. 6, dotyczy również:

- 1) więcej niż jednego opiekuna sprawującego bezpośrednią opiekę nad jedną osobą niepełnosprawną;
- 2) opiekuna sprawującego bezpośrednią opiekę dla więcej niż 1 osoby niepełnosprawnej.

8. Usługi opieki wytchnieniowej dla opiekuna sprawującego bezpośrednią opiekę nad więcej niż jedną osobą niepełnosprawną muszą być realizowane w tym samym czasie, z zastrzeżeniem zapewnienia indywidualnego wsparcia.

9. Rodzaj i zakres godzinowy usług opieki wytchnieniowej powinien być uzależniony od osobistej sytuacji osoby niepełnosprawnej, z uwzględnieniem stopnia i rodzaju niepełnosprawności uczestnika Programu.

10. Usługa opieki wytchnieniowej może być realizowana od poniedziałku do niedzieli, w godzinach od 6.00 do 22.00 z zastrzeżeniem, iż jednego dnia usługa może być świadczona maksymalnie do 12 godzin dla jednej osoby. Jako godzinę należy rozumieć 60 minut.

11. W godzinach realizacji usług opieki wytchnieniowej nie mogą być świadczone inne formy pomocy usługowej, w tym: usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.), usługi finansowane ze środków Funduszu Solidarnościowego lub z innych źródeł.

12. W sytuacji nagłej/losowej/interwencyjnej usługa opieki wytchnieniowej może być przyznana bez „Karty zgłoszenia do Programu Opieka wytchnieniowa – edycja 2023”. Dokument ten musi zostać uzupełniony niezwłocznie w terminie nie dłuższym niż 3 dni robocze od momentu udzielenia pomocy.

13. W przypadku zmiany miejsca zamieszkania/pobytu osoba wraz z „Kartą zgłoszenia do Programu Opieka wytchnieniowa – edycja 2023” składa oświadczenie o wcześniejszym korzystaniu z usług opieki wytchnieniowej w innej gminie.

§3

Obowiązki uczestnika Programu.

1. Uczestnik Programu zobowiązany jest do zaopatrzenia swoich podopiecznych, na okres świadczenia usługi opieki wytchnieniowej, w szczególności w niezbędne leki w tym harmonogram ich zażywania, środki higieniczne i pielęgnacyjne, sprzęt ortopedyczny oraz niezbędne rzeczy do codziennego funkcjonowania.

2. W przypadku zachorowania osoby niepełnosprawnej podczas korzystania z usług opieki wytchnieniowej, uczestnik Programu lub inna wskazana przez niego osoba zobowiązana jest do przejęcia opieki nad osobą niepełnosprawną i zapewnienia niezbędnej pomocy lekarskiej.

3. W sytuacji nagłego pogorszenia stanu zdrowia lub wystąpienia innych sytuacji zagrażających zdrowiu i życiu osoby niepełnosprawnej w trakcie realizacji usługi, zostaje wezwana karetka pogotowia.
4. O sytuacji opisanej w ust. 3 bezzwłocznie zostaje poinformowany telefonicznie uczestnik Programu - zgodnie z podanym numerem telefonu.
5. W sytuacji wystąpienia zachowania osoby niepełnosprawnej stwarzającego zagrożenie dla niego lub bezpieczeństwa innych osób oraz uniemożliwiającego dalsze wykonywanie usługi, uczestnik Programu lub wskazana przez niego osoba zobowiązuje się do niezwłocznego przybycia na wezwanie osoby świadczącej usługę opieki wytnieniowej oraz przejęcia opieki nad tą osobą.
6. W przypadku braku możliwości wezwania uczestnika Programu lub wskazanej przez niego osoby, osoba wykonująca usługę zobowiązana jest do wezwania karetki pogotowia.

§4

Informacje dodatkowe

1. Uczestnik Programu, któremu przyznano pomoc w postaci usług opieki wytnieniowej nie ponosi odpłatności za realizację usług w ramach Programu.
2. Rozliczenie miesięczne wykonania usługi opieki wytnieniowej następuje przez złożenie podpisu przez uczestnika Programu na „Karcie rozliczenia usług opieki wytnieniowej w ramach Programu „Opieka wytnieniowa- edycja 2023” stanowiącej **załącznik nr 3** do niniejszego Regulaminu
3. Uczestnik Programu ma obowiązek potwierdzania rzetelnych i zgodnych ze stanem faktycznym danych zawartych w Karcie rozliczenia usług opieki wytnieniowej w ramach Programu Opieki wytnieniowej.
4. W celu zapewnienia wysokiej jakości, wykonywane usługi podlegają kontroli i są monitorowane. Monitoring realizowany jest przez pracowników socjalnych GOPS bezpośrednio w miejscu realizacji usługi.
5. Korzystanie z usług opieki wytnieniowej oznacza zobowiązanie uczestnika Programu na udzielanie informacji służących kontroli i monitorowaniu jakości usług.
6. Uczestnik Programu ma prawo zgłaszać swoje uwagi, dotyczące zakresu i jakości usługi do koordynatora Programu.
7. W przypadku rezygnacji ze świadczenia usług, uczestnik Programu jest zobowiązany poinformować o tym niezwłocznie GOPS.
8. W przypadku konieczności czasowego zawieszenia realizacji usług w wyniku np. sytuacji losowych lub zdrowotnych osoby niepełnosprawnej (np. nagłego pobytu w szpitalu,

poważnego kryzysu kondycji psychofizycznej, wypadku itp.) uczestnik jest zobowiązany poinformować o tym niezwłocznie realizatora na przynajmniej 6 godzin przed planowanym rozpoczęciem usługi. W przypadku kiedy uczestnik Programu nie poinformuje realizatora o czasowym zawieszeniu usług, a 3 kolejne wizyty opiekuna w miejscu realizacji usługi nie odbędą się z winy uczestnika, GOPS wykreśla odbiorcę z listy uczestników.

§5

Postanowienia końcowe

1. W przypadku zmiany miejsca zamieszkania/pobytu osoba korzystająca z usług opieki wytnieniowej składa pracownikowi socjalnemu oświadczenie o rezygnacji z udziału w Programie w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Mrągowie.
2. Osoba zakwalifikowana do Programu jest zobowiązana do respektowania zasad regulaminu.
3. GOPS zastrzega sobie prawo do wprowadzania zmian do niniejszych zasad lub ujęcia w nim dodatkowych postanowień.
4. W przypadku zaistnienia sytuacji nieuregulowanych regulaminem, decyzje co do rozstrzygnięć podejmuje Dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mrągowie.